Duitsland maakt IT-producten liever zelf

Achtergrond - 6 augustus 2015

Of het nou gaat om een alternatief voor Whatsapp, zelfrijdende auto's, veiliger e-mails versturen of om door de overheid ontwikkelde spionagesoftware: als veiligheid en privacy in het geding zijn, houden Duitsers de zaken het liefst in eigen hand. Dat zie je bij nieuwe Duitse initiatieven als SIMSme, Staatstrojaner en E-mail made in Germany.

SIMSme

De Deutsche Post biedt met SIMSme een alternatief voor Whatsapp. Het bedrijf kwam met het initiatief in augustus 2014, niet lang nadat Facebook Whatsapp had overgenomen. Daardoor waren veel Whatsapp-gebruikers bezorgd over de bescherming van hun gegevens. SIMSme, voor iOS en Android, is gratis en verstuurt, in tegenstelling tot Whatsapp, berichten versleuteld. De berichten worden volgens de Deutsche Post alleen op Duitse servers bewaard en weer gewist als de ontvanger het bericht op z'n smartphone heeft.

Gebruikers van SIMSme klaagden bij de start van de service over technische gebreken. “Goed bedoeld, slecht gemaakt”, concludeerde economisch magazine WirtschaftsWoche. Maar het aantal gebruikers nam daarna toe en in maart van dit jaar maakte Deutsche Post bekend dat SIMSme al een miljoen keer was gedownload. Het bedrijf hoopt nu zakelijke klanten te overtuigen van dit “snelle en veilige communicatiemedium” en wil er de internationale markt mee op. Sinds februari is de app in negen andere talen beschikbaar, waaronder Chinees. Zie ook FAZ: Whatsapp von der Deutschen Post (19-8-2015)

Zelfrijdende auto's

Duitsland wil voorop lopen in de ontwikkeling van zelfrijdende auto's. De Duitse auto-industrie ontwikkelt eigen dataplatformen om niet afhankelijk te worden van bedrijven als Google. Zo hebben autoproducenten BMW, Audi en Daimler deze week de online kaartendienst Here in Berlijn gekocht van Nokia. Een goede stap, aldus het Handelsblatt. Here loopt met Google voorop "in de kunst om uit gegevens kaarten te maken". Minister Dobrindt van Verkeer maakte begin dit jaar bekend dat een deel van de A9 in Beieren nog dit jaar moet worden ingericht als testsnelweg voor auto's zonder bestuurder. Het Beierse wegdeel krijgt extra

communicatieapparatuur zodat de auto's met de weg en met elkaar kunnen communiceren. "We moeten zelf een digitale soevereiniteit creëren, onafhankelijk van Amerika en Azië", aldus Dobrindt.

Spionagesoftware *Staatstrojaner*

De door de Duitse overheid ontwikkelde spionagesoftware *Staatstrojaner,* ook *Bundestrojaner* gemoemd*,* is klaar voor gebruik. Het hoofd van de federale recherche BKA kondigde dit voorjaar aan op Spiegel Online aan dat de software vanaf komend najaar wordt ingezet. Dat de overheid besloot zelf spionagesoftware te ontwikkelen om computers van verdachte personen online te kunnen doorzoeken, is het gevolg van een rechterlijke uitspraak. In 2008 legde het Constitutioneel Hof de overheid strenge regels op voor het gebruik van spionagesoftware, ter bescherming van de privacy van burgers. Instanties als de federale recherche BKA maakten voor die toch al omstreden praktijk tot dan toe gebruik van commerciële spionagesoftware. Maar die gaf te onbeperkt toegang tot computers.

Overigens gelden ook voor de *Staatstrojaner* strenge regels: ze mogen alleen worden ingezet ingezet als er groot gevaar dreigt, zoals moord of een terreuraanslag; de rechter moet het gebruik goedkeuren; en de bescherming van persoonlijke gegevens moet zijn gegarandeerd.

E-mail made in Germany en De-Mail

Toen bij het NSA-afluisterschandaal bleek dat internetverkeer van gewone Duitse burgers werd afgeluisterd, was de verontwaardiging groot. Aanleiding voor Deutsche Telekom, web.de en gmx om in augustus 2013 de handen ineen te slaan en te zorgen voor veiliger e-mailverkeer. Met hun initiatief ‘E-mail made in Germany’ (EmiG), waarbij ook freenet zich aansloot, versturen de providers e-mails van gebruikers versleuteld en worden de berichten alleen in Duitse datacentra opgeslagen. Maar de versleuteling werkte niet goed en was deels achterhaald, luidde de kritiek bij de start van EmiG. Er is daarna wel het een en ander verbeterd, maar ook vorig jaar nog klonk kritiek, bijvoorbeeld op het feit dat de mails onversleuteld opgeslagen worden op de servers van de deelnemende providers. Critici noemen ‘E-mail made in Germany’ vooral een reclame-campagne voor de Deutsche Telekom. Zelf zegt het bedrijf dat het ‘t e-mailverkeer voor een groot publiek veiliger heeft gemaakt.

EmiG is niet te verwarren met De-Mail, een e-mailservice van de Duitse overheid bedoeld voor veilig e-mailverkeer tussen burgers, overheidsinstanties en bedrijven, ook wel het *Bürgerportal* genoemd. Ook op De-mail is kritiek. Zo werkte de versleuteling van de berichten niet goed. Spiegel Online meldde vorige maand

bovendien dat nog steeds geen enkele overheidsinstantie bij het systeem is aangesloten.

De 'veiligste IT-systemen ter wereld'

Het nieuwe IT-Sicherheitsgesetz, nog geen maand geleden in kracht getreden, moet van de Duitse IT-systemen de veiligste ter wereld maken. Dat zei minister Thomas de Maizière van Binnenlandse Zaken toen de Bondsdag de wet in juni aannam. Een jaar geleden kondigde hij de nieuwe wet ook zo aan in een gastbijdrage in de Frankfurter Allgemeine Zeitung. Duitse banken, energie- en telecommunicatiebedrijven en bijvoorbeeld ziekenhuizen moeten met de nieuwe wet beter tegen cyberaanvallen worden beschermd. Bedrijven die slachtoffer zijn van een cyberaanval moeten dat voortaan melden aan het Bundesamt für Sicherheit in der Informationstechnik (BSI), eventueel anoniem.

Volgens de oppositie en privacy-experts zorgt de wet echter ook voor meer data-opslag bij telecommunicatiebedrijven en profiteren vooral de veiligheidsdiensten ervan. Ook vinden sommige oppositieleden het, met het oog op recente cyberaanvallen op de Bondsdag, genant dat de regering met de wet komt terwijl ze niet in staat is in de eigen organisatie voor IT-veiligheid te zorgen. Maar volgens De Maizière zijn met de nieuwe wet ook regeringsnetwerken veiliger geworden.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://duitslandinstituut.nl/artikel/12715/duitsland-maakt-it-producten-liever-zelf